

STJÓRNARTÍÐINDI B 79 – 1989

23. nóvember 1989

1097

Nr. 552

REGLUGERÐ um togbrautir fyrir skíðafólk.

1. gr.

Skilgreiningar.

- 1.1 Togbraut er skíðalyfta án mastra á milli endastöðva og með dráttartaug í lítilli hæð yfir snjó.
- 1.2 Dráttartaug er taug sem dregur skíðamenn upp brekkur.
- 1.3 Drifhjól er hjól sem er á öðrum enda togbrautar og knýr dráttartaugina.
- 1.4 Endahjól er hjól á hinum enda togbrautar sem dráttartaug leikur um.
- 1.5 Lyftubraut er sú braut sem skíðamenn eru dregnir upp eftir.
- 1.6 Togbúnaður er búnaður sem tengdur er dráttartaug og dregur skíðamenn upp lyftubrautina.
- 1.7 Öryggisstuðull er tölugildi sem deilt er í brotþol, t.d. stálvírs, og er þar með fundið leyfilegt hámarks álag á hann.

2. gr.

Almenn ákvæði.

- 2.1 Reglugerð þessi gildir um búnað og rekstur togbrauta fyrir skíðafólk og eftirlit með þeim.
- 2.2 Rekstur togbrautar er óheimill nema að fengnu rekstrarleyfi Vinnueftirlits ríkisins. Sótt skal um leyfi með hæfilegum fyrirvara. Umsókn skulu fylgja fullnægjandi gögn um búnað og tilhögun rekstrar.
- 2.3 Sá sem hefur með höndum rekstur togbrautar er ábyrgur fyrir því að búnaður hennar og rekstur sé í samræmi við gildandi lög og reglur. Hann skal hafa tryggingu sem bætir tjón sem hann kann að verða ábyrgur fyrir.
- 2.4 Kostnað vegna eftirlits skal eigandi greiða samkvæmt gjaldskrá Vinnueftirlits ríkisins.

3. gr.

Staðsetning togbrautar.

- 3.1 Togbraut skal staðsett þannig að farþegar geti ferðast með henni og komist í hana og úr á öruggan hátt. Hún skal öll vera í sjónmáli frá stjórnstað.
- 3.2 Togbraut má ekki liggja þvert á skíðabrautir sem eru í notkun. Skíðabraut sem liggur niður frá togbrautinni skal ekki liggja svo nærri henni að hætta stafi af.
- 3.3 Togbraut skal þannig komið fyrir að farþegar þurfi ekki að halda dráttartaug uppi með verulegu átaki á leiðinni upp.
- 3.4 Togbraut má ekki staðsetja þar sem hætta er á snjóflóðum, eða þar sem hætta getur stafað af giljum, hamrabeltum jökulsprungum eða mannvirkjum.
- 3.5 Ekki er heimilt að staðsetja togbraut nær háspennulínu en 20 m miðað við lárétta fjarlægð, nema með sérstöku leyfi Rafmagnseftirlits ríkisins.
- 3.6 Séu togbrautir samsíða skal minnsta fjarlægð á milli tauga á uppleið vera 3 m. Séu dráttartaugar á niðurleið samsíða skal minnsta fjarlægð á milli þeirra vera 1,5 m.

B 82

4. gr.

Lyftubraut.

- 4.1 Lyftubraut skal vera slétt og breidd hennar minnst 1,5 m, þar af 1 m þeim megin við taugina þar sem farið er upp. Þar sem fyllt er upp í lægðir skal brautin vera minnst 2 m á breidd. Brautin skal vera án verulegs hliðarhalla og mishæða. Fjarlægð frá stólpum og öðrum föstum hlutum skal vera minnst 1,5 m.
- 4.2 Óheimilt er að halli lyftubrautar sé meiri en 26°.
- 4.3 Sé hætt á að farþegar renni niður ef þeir falla úr togbrautinni, skal fjarlægja steina og aðra hluti sem skapað geta hættu eða koma fyrir höggvörn.

5. gr.

Hraði og bil á milli skíðamanna.

- 5.1 Hraði dráttartaugar skal ekki vera meiri en 2 m/s. Þar sem gerð togbúnaðar eða aðstæður krefjast þess skal hraðinn vera minni. Tími á milli þess sem skíðamenn fara í togbrautina skal vera a.m.k. 5 s.

6. gr.

Fjarlægðir og girðingar.

- 6.1 Fjarlægð á milli tauga á upp- og niðurleið, skal vera það mikil að ekki stafi hættu af. Við mat á hæfilegri fjarlægð skal tekið tillit til strekkingar dráttartaugar, lengdar togbrautar og fyrirferðar á togbúnaði.
- 6.2 Báðar endastöðvar ásamt stögum skal girða af. Girðingarnar skulu vera nægjanlega traustar til að hindra að skíðafólk eða aðrir fari í ógáti eða vegna óhapps inn á hættusvæði við endastöðvarnar.
- 6.3 Girðingar skulu hvergi vera lægri en 1,1 m upp úr snjó og hvergi nær endastöð en 1,5 m. Þær skulu ná til þeirra staura, sem endastöðvunarrofar eru festir á.
- 6.4 Setja skal upp girðingu, að því marki sem nauðsynlegt er, til að stjórna umferð skíðamanna úr og í togbrautina. Hindra skal eins og kostur er að skíðamenn geti hangið í dráttartauginni á niðurleið.

7. gr.

Togbúnaður.

- 7.1 Togbúnaður skal vera þannig gerður að ekki sé hættu á að hann festist í fatnaði eða öðrum búnaði farþega og þeir geti í öllum tilvikum losað sig frá honum á auðveldan hátt.
- 7.2 Togbúnaður, sem fastur er á dráttartaug, skal fluttur til á henni eftir fyrirmælum framleiðanda eða eftir hverjar 100 rekstrarstundir.

8. gr.

Burðarvirki, vélbúnaður og strekkibúnaður.

- 8.1 Burðarvirki, vélbúnaður og strekkibúnaður skal vera traustur og þola það álag sem honum er ætlað við óhagstæðustu skilyrði. Við hönnun skal farið eftir viðurkenndum reglum og stöðlum.
- 8.2 Drifhjól skal vera með hemlabúnaði þannig að það geti ekki snúist til baka.
- 8.3 Nota skal stálvíra í stög og skulu þeir hafa öryggisstuðul að minnsta kosti 4 miðað við mesta álag sem á þá getur orðið. Endafestingar skulu hafa sama öryggisstuðul.
- 8.4 Strekkibúnaður skal vera þannig gerður að unnt sé að halda dráttartaug hæfilega strekktri án þess að hætta sé á að hún verði fyrir of miklu álagi.
- 8.5 Við alla hreyfanlega hluta vélbúnaðar skulu vera hlífar til varnar slysum.
- 8.6 Sé brunahreyfill notaður til að knýja togbraut skal hann búinn góðum hljóðdeyfi og tryggt að útblástur hans valdi ekki farþegum og starfsmönnum óþægindum.

9. gr.

Uppsetning og frágangur dráttartaugar.

- 9.1 Frágangur dráttartaugar skal vera þannig að hún snúist sem minnst um sjálfa sig. Mesti leyfilegur snúningur er einn hringur á hverja 60 lengdarmetra og fjórir á allri lengd hennar á uppleið.
- 9.2 Drifhjól skulu þannig gerð að dráttartaug sé ávallt rétt í spori þeirra. Ekki er leyfilegt að taugin myndi meira en 1° horn við hjólin þar sem hún fer inn á þau eða út af þeim. Mögulegt skal vera að stilla stöðu hjóllanna og/eða stýrikefla þannig að taugin komi rétt inn á hjólin.
- 9.3 Ekki skulu vera möstur eða stýrihjól sem bera taugina á uppleið nema með sérstöku leyfi Vinnueftirlits ríkisins. Taug skal vera á lofti í hæfilegri hæð í allri lengd sinni.

10. gr.

Dráttartaug, drifhjól og endahjól.

- 10.1 Dráttartaug skal vera stálvír a.m.k. 6 mm að þvermáli, vírinn skal vera krosssleginn og galvanhúðaður. Öryggisstuðull hanss skal vera a.m.k. 4.
- 10.2 Fylgst skal með sliti dráttartaugar og þráðabroti. Lausir þræðir mega ekki standa út úr henni. Endurnýja skal taugina, eða gera við hana, áður en nokkur hætta er á að hún slitni.
- 10.3 Þvermál drifhjóls og endahjóls vera a.m.k. 60 x þvermál dráttartaugar..
- 10.4 Dráttartaug skal sett saman með splæsi eða þar til gerðum klemmum sem eru hluti togbúnaðar. Splæsinga mega þeir einir annast sem hlotið hafa viðurkenningu Vinnueftirlits ríkisins til þess.

11. gr.

Rafbúnaður og öryggisbúnaður.

- 11.1 Endastöðvunarrofum skal komið fyrir við báðar endastöðvar. Rofarnir geta verið snúrir eða slár sem liggja þvert á lyftubrautina. Þeir skulu vera í það mikilli fjarlægð frá endastöðvum að ef skíðamaður festist við dráttartaugina stöðvist togbrautin áður en hann er kominn í 1.5 m fjarlægð frá endahjóli. Rofarnir skulu þó ekki vera nær endastöðvum en 5 m.
- 11.2 Endastöðvunarrofar skulu vera minnst 2 m að lengd, mælt þvert á dráttartaug. Þeir skulu vera þannig staðsettir að skíðamaður geti ekki farið fram hjá þeim. Þeir skulu vera í hæfilegri hæð yfir snjó, þannig að ekki sé hætta á að léttir einstaklingar geti lyfst yfir þá. Sé hætta á að farþegar sem hanga fastir í dráttartauginni geti farið á loft, áður en togbrautin stöðvast skal fylla undir hana á þeim stað. Innan við stöðvunarrofa mega ekki vera fastir hlutir sem skíðamenn geta dregist á.
- 11.3 Við þá staði þar sem farið er í brautina og úr henni skulu vera neyðarstöðvunarrofar sem gera skíðamönnum kleift að stöðva togbrautina í neyðartilvikum. Neyðarstöðvunarrofa skal merkja sbr., 12.3. Að auki skal vera neyðarstöðvunarrofi við eða á stjórnstað.
- 11.4 Frá þeim stað þar sem togbrautin er sett í gang skal vera útsýni yfir hana alla. Gangsetningarbúnaður skal vera læsanlegur eða í læsanlegum skáp. Togbraut má aðeins vera hægt að gangsetja frá einum stað.
- 11.5 Rafstraumur fyrir neyðarstöðvun má ekki hafa hærri spennu en 42 volt. Neyðarstöðvunarbúnaður skal virka samstundis og vera þannig tengdur að gangsetja þurfi togbrautina á ný hafi hann stöðvað hana. Hafi straumur farið af skal á sama hátt þurfa að gangsetja togbrautina á ný frá stjórnstað.
- 11.6 Allur öryggisbúnaður skal vera traustur og öruggur í rekstri. Rofar og neyðarrofar skulu vera af viðurkenndri gerð og þola þá veðráttu sem þeir eru notaðir í.
- 11.7 Allur rafbúnaður skal vera samkvæmt gildandi reglum um raforkuvirki.

12. gr.

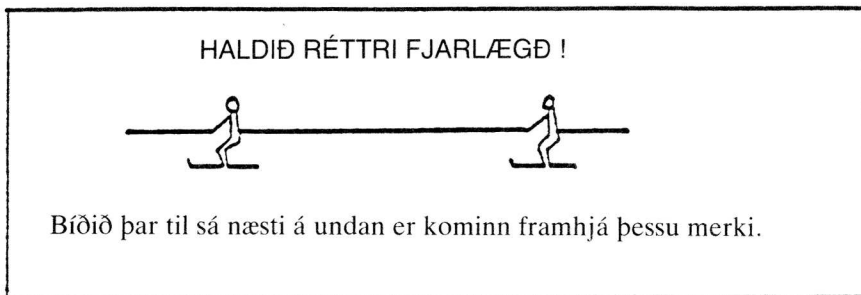
Merki við togbraut.

12.1 Eftirfarandi merki skal vera þar sem farið er í togbraut:

Merkið skal vera minnst 420 x 594 mm. Rammi þríhyrnings og bókstafir skulu vera svartir á gulum grunni.

12.2 Eftirfarandi merki skal komið fyrir við togbraut með lausum togbúnaði.

Merkinu skal komið fyrir minnst 10 m ofan við staðinn þar sem farið er í brautina. Mynd og bókstafir skulu vera svartir á gulum grunni. Stærð merkis skal vera minnst 420 x 594 mm.

12.3 Eftirfarandi merki skal vera við neyðarstöðvunarrofa:

Fimmhyrnd hvít stjarna og hvítir bókstafir á grænum grunni. Stærð merkisins skal vera minnst 105 x 297 mm .

12.4 Eftirfarandi merki skal vera þar sem farið er úr togbraut.

Ör og bókstafir skulu vera hvítir á bláum grunni. Stærð merkisins skal vera minnst 420 x 594 mm.

12.5 Framantalin merki skulu fylgja með togbraut þegar hún er seld eða afhent.

12.6 Merki við togbraut skal staðsetja þannig að ekki stafi slysaætta af. Þau skulu ekki vera með hvöss horn eða skarpar brúnir.

13. gr.

Lýsing.

13.1 Sé togbraut notuð eftir að skyggja tekur skal vera við hana lýsing sem veitir gæslumanni fullnægjandi yfirsýn yfir alla brautina.

14. gr.

Leiðbeiningar um uppsetningu og viðhald.

14.1 Sá sem selur eða afhendir togbraut skal láta fylgja henni leiðbeiningar á íslensku um notkun og viðhald. Þær skulu m.a. leiðbeina um eftirfarandi:

- Stjórnun, stillingu á öryggisbúnaði og hemlum.
- Smurningu, skoðun dráttartaugar og flutning á togbúnaði.
- Daglegt og kerfisbundið eftirlit.
- Stillingu á drifhjóli og endahjóli til að koma í veg fyrir snúning á taug.

14.2 Sá sem selur eða afhendir togbraut skal láta fylgja henni þau sérverkfæri sem nauðsynleg eru vegna stillinga og viðhalds.

15. gr.

Rekstur, ábyrgð og starfsfólk.

15.1 Sá sem hefur með höndum rekstur togbrautar skal tilnefna rekstrarstjóra sem hefur yfirumsjón með rekstri og viðhaldi togbrautarinnar. Hann skal sjá um að gæslumenn fái fullnægjandi kennslu í að framkvæma störf sín rétt og á öruggan hátt. Rekstrarstjóri skal kunna skil á ákvæðum reglugerðar þessarar og sjá til þess að togbrautin sé sett upp og rekin í samræmi við hana.

15.2 Heimilt er að ráða gæslumann til að annast daglegt eftirlit og rekstur togbrautar undir yfirumsjón rekstrarstjóra. Þeir skulu vera fullra 18 ára og hafa kunnáttu í að veita skyndihjálp.

15.3 Rekstrarleiðbeiningar skulu hanga uppi við togbraut sem er í notkun. Leiðbeiningar þessar fást hjá Vinnueftirliti ríkisins.

- 15.4 Togbraut, sem er í rekstri, skal vera undir stöðugri gæslu. Gæslumaður skal hafa aðgang að fullnægandi starfsmannaaðstöðu. Rekstrarstjóra er heimilt að víkja frá þessu áhvæði ef brautin er eingöngu notuð af keppnisfólki í skíðaíþróttum.
- 15.5 Vinnueftirlit ríkisins getur heimilað að í stað gæslumanns sem staðsettur er við togbrautina komi fjargæsla með sjónvarpsmyndavélum.

16. gr.

Fyrsta skoðun og rekstrarleyfi.

- 16.1 Áður en togbraut er tekin í notkun í fyrsta sinn skal hún skoðuð af eftirlitsmanni Vinnueftirlits ríkisins. Reynist búnaður hennar og tilhögun rekstrar í samræmi við reglugerð þessa gefur Vinnueftirlit ríkisins út rekstrarleyfi.
- 16.2 Togbraut má taka niður og setja upp á sama hátt á sama skíðasvæði án þess að til þurfi að koma nýtt rekstrarleyfi. Sé togbraut flutt á annað skíðasvæði er óheimilt að taka hana í notkun nema að fengnu nýju rekstrarleyfi.

17. gr.

Árlegt eftirlit.

- 17.1 Eftir fyrstu skoðun skal togbraut skoðuð árlega. Þá skal aðgætt hvort rekstur og búnaður eru í samræmi við reglugerð þessa. Rekstrarstjóri eða fulltrúi hans skal vera viðstaddur skoðunina.
- 17.2 Komi í ljós að togbraut eða búnaður hennar brjóti í bága við reglugerð þessa er Vinnueftirliti ríkisins heimilt að afturkalla rekstrarleyfið.
- 17.3 Ákvörðun eftirlitsmanna og forstjóra Vinnueftirlits ríkisins má vísa til stjórnar Vinnueftirlitsins innan fjögura vikna frá því hún var birt. Ákvörðun stjórnar má á sama hátt áfrýja til ráðherra.

18. gr.

Slys og slysatilkynningar.

- 18.1 Við togbraut skal vera búnaður til að veita skyndihjálp beri slys að höndum. Gæslumaður skal hafa aðgang að fjarskiptabúnaði.
- 18.2 Beri slys að höndum, sem ætla má að leiði til líkamstjóns eða umtalsverðs skaða fyrir viðkomandi, skal það tilkynnt Vinnueftirliti ríkisins.

Bráðabirgðaákvæði.

Þrátt fyrir ákvæði í gr. 9.1 er heimilt til 1. október 1991 að nota togbrautir með kaðli sem teknar voru í notkun fyrir 1. nóvember 1989, enda uppfylli þær ákvæði reglugerðar þessarar að öðru leyti.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 3. mgr. 3. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og öðlast gildi 1. des. 1989.

Félagsmálaráðuneytið, 23. nóvember 1989.

Jóhanna Sigurðardóttir.

Berglind Ásgeirsdóttir.